

QP CODE: 132003

Reg. No.

**First Professional BAMS Degree Supplementary Examinations
November 2024**

**PAPER – II - Samskritam Evam Ayurved Ithihasa
(2021 Scheme)**

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers
- Draw table/diagrams/flow charts wherever necessary

1. Multiple Choice Questions

(20x1=20)

The Answers to MCQ questions (Q.No. i to Q.No. xx) shall be written continuously on the first two writing sheets (ie Page No. 3 & 4) only

- Which Samhita flourished in between 1500-1000 BC?
a) Susruta b) Saranghadhara c) Vangaseneeya d) Charaka
- Bhela belongs from?
a) Himalaya b) Bangladesh c) Kashmir d) Afghanistan
- Who is the guru of Agnivesa?
a) Dhanvantari b) Atreya c) Brahma d) Indra
- Which is the famous work of 'Palakaapya rishi'?
a) Gavāyurveda b) Hastyāyurveda c) Pasvāyurveda d) Vrikṣāyurveda
- Which is referred as 'Ithihasa'?
a) Rig veda b) Bhagavadgītā c) Amarakoṣa d) Mahābhārata
- "History is the memory of a nation or a race" told by
a) Aristotle b) HG Wells c) Dr. S. Radhakrishnan d) Pt. Jawaharlal Nehru
- Vruddhajīvakantra is known as.....?
a) Suśrutasaṁhitā b) Caraka saṁhitā c) Kāśyapaśaṁhitā d) Kaumārabhritya
- Who redacted Agnivesasaṁhitā?
a) Harīta b) Bhela c) Charaka d) Dhanwanthari
- How many chapters are there in Sutrasthana of Charakasamhitha?
a) 8 b) 30 c) 12 d) 120
- Who is the author of Gunaratnamaala ?
a) Jayadeva b) Bhaavamisra c) Sodhala d) Basavaraaja
- How many chapters are in Susruthasaṁhitā?
a) 120 b) 08 c) 130 d) 186
- Vrikṣaayurveda is the work of.....
a) Charaka b) Surapaala c) Kasyapa d) Brihaspathy
- The Author of 'Aswaayurveda' is
a) Aswaghosha b) Vaatsyaayana c) P.S. Varier d) Saalihotra
- Who is the founder of Aryavaidyasala, Kottakkal
a) Bhaskar Govind Ghanekar b) Kuttancheri vasudevan c) Gananath Sen d) Panniyamballi Sankunni Varrier
- Rogavinischaya popularly known as
a) Madhavanidaana b) Ashtangahrudaya c) Saragadharasaṁhitā d) Susrutasaṁhitā
- The author of 'Ayurveda deepika' commentary on 'Charakasamhitha' is
a) Gangaadhar Rai b) Chakrapanidatta c) Jejjata d) Kaviraj Gananath Sen

(PTO)

xvii. Who is the Author of 'Pratykshasareera'?

- a) Bhattaraharischandra
c) P.V Sarma

- b) Yogendranath Sen
d) Kaviraj Gananath Sen

xviii. Who is the founder of BHU

- a) Priyavrat Sarma
c) Pandit Madan Mohan Malvya

- b) Yamini Bhushan Roi
d) Haranachandra chakraborty

xix. NCISM established in.....

- a) 1978 b) 1995

- c) 2020 d) 1998

xx. All India institute of Ayurveda located in

- a) New Delhi b) Jamnagar

- c) Lucknow d) Mumbai

Short Answer Questions

(8x5=40)

2. अधोदत्तस्य श्लोकस्य पदच्छेदं लिखित्वा रेखाङ्कितस्य शब्दस्य रूपाणि लिखत ।

भिषक् द्रव्याण्युपस्थाता रोगी पादचतुष्टयम् ।

चिकित्सितस्य निर्दिष्टं प्रत्येकं तच्चतुर्गुणम् ॥

3. अधोदत्तयोः श्लोकयोः अन्वयम् अर्थं च लिखत ।

- a) रोगस्तु दोषवैषम्यं, दोषसाम्यमरोगता ।

निजागन्तुविभागेन तत्र रोगाः द्विधा स्मृताः ॥

- b) दक्षस्तीर्थात्तशास्त्रार्थो दृष्टकर्मा शुचिर्भिषक् ।

बहुकल्पं बहुगुणं सम्पन्नं योग्यमौषधम् ॥

4. अधोदत्तस्य श्लोकस्य अन्वयम् अर्थं च लिखत ।

- a) कचिद्धर्मः कचिन्मैत्री कचिदर्थः कचिद्यशः ।

कर्माभ्यासः कचिच्चेति चिकित्सा नास्ति निष्फला ॥

- b) न स्नानमाचरेत् भुक्त्वा नातुरो न महानिशि ।

न वासोभिः सहाजस्रं नाविज्ञाते जलाशये ॥

5. टिप्पण्यौ लिखत ।

- a) जलम् । b) व्यायामः ।

6. यथोचितं योजयत ।

- a) शरीरम् - बुध अवगमने ।

- b) मेदः - रज्ज् रागे ।

- c) बुद्धिः - रुज् भङ्गे ।

- d) रक्तम् - शृ हिंसायाम् ।

- e) रोगी - जिमिदा स्नेहने ।

7. अधोदत्तानां शब्दानां निरुक्तिं तथा पर्यायपदानि लिखत ।

- a) मनः b) वातः

8. संस्कृतभाषायाम् अनुवादयत ।

In a certain town, there lived a Brahmin, by the name Devasharma. One day, his wife gave birth to a son. The very same day, a female mongoose gave birth to a male baby mongoose. But the female mongoose died at that moment itself. Out of compassion, the brahmin's wife took the little mongoose and brought him up as her own son.

9. आङ्ग्लभाषायाम् अथवा मलयालभाषायाम् अनुवादयत ।

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने चत्वारो ब्राह्मणाः परस्परं मित्रत्वमापन्नाः वसन्ति स्म । बालभावे तेषां मतिरजायत – भोः देशान्तरं गत्वा विद्यायाः उपार्जनं क्रियेत । ते विद्यामठं गत्वा पठितवन्तः । द्वादशाब्दानि तत्र पठित्वा विद्याकुशलाः सञ्जाताः । अथान्यस्मिन् दिवसे ते ब्राह्मणाः परस्परं निश्चयं कृतवन्तः - स्वदेशं गच्छाम इति ।

(PTO)

Long Answer Questions

(4x10=40)

10. A) "मूखपण्डितकथा" इत्यस्याः संक्षिप्तं संस्कृतभाषायां लिखत।
B) सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत।
a) सर्वनाशे समुत्पन्ने अर्थं त्यजति पण्डितः।
b) उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्।
11. अधोदत्तानां परिभाषापदानां टिप्पणीः लिखत।
a) मलाः b) दोषाः c) संसर्गः d) प्रकृतिः
12. A. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत।
a) चत्वारि दानानि कानि?
b) मानसाः गुणाः के?
c) आयुर्वेदः कः?
d) किं भोजनान्ते विषप्रदम्?
e) तस्मादन्नं तदुच्यते - किम् ?
- B. पर्यायपदं कोष्ठात् लिखत।
a) धी- धैर्यम्-आत्मादिविज्ञानं मनोदोषौषधं परम्। (पुरुषः, बुद्धिः, रसना, आयुः)
b) तेषां कायमनोभेदादधिष्ठानमपि द्विधा। (मनस्, अहङ्कारः, शरीरम्, स्वेदः)
c) भिषक् द्रव्याण्युपस्थाता रोगी पादचतुष्टयम्। (आतुरः, भेषजम्, आत्मा, विषयि)
d) उष्ण-अम्बुना अधः कायस्य परिषेको बलावहः। (मज्जा, तेजः, जलम्, आकाशः)
e) रसासृङ्गांसमेदोऽस्थिमज्जशुक्राणि धातवः॥ (वसा, वीर्यः, अक्षी, इन्द्रियम्)
13. अधोदत्तानां श्लोकानां पदच्छेद- अन्वय- विग्रहवाक्य- भावार्थान् च लिखत।
a) वायुः पित्तं कफश्चेति त्रयो दोषाः समासतः।
विकृताविकृता देहं घ्नन्ति ते वर्तयन्ति च॥
b) आयुः कामयमानेन धर्मार्थसुखसाधनम्।
आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः॥
c) शनैरर्थः शनैः पन्था शनैः पर्वतमारुहेत्।
शनैर्विद्या च धर्मश्च व्यायामश्च शनैः शनैः॥
d) नैर्मल्यं भावशुद्धिश्च विना स्नानं न युज्यते।
तस्मात् कार्यविशुद्ध्यर्थं स्नानमादौ विधीयते॥
